

VRCHNÍ SOUD 10 To 48/2014

V PRAZE

U S N E S E N Í

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 8. července 2014 odvolání obžalovaných [jméno obžalované A], nar. [Datum narození obžalované A], nar. [Datum narození obžalované B] 2013 č.j. 3 T 6/2013-5895 a rozhodl t a k t o :

takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaných [jméno obžalované A] a [jméno obžalované B]

z a m í t a j í .

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 11. 2013 č.j. 3 T 6/2013-5895 byl obžalovaný [jméno FO] shledán vinným skutkem popsaným pod bodem II./1 výroku, kvalifikovaným jako trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zákona. Dále byli shledáni vinnými, obžalovaní [jméno FO] a [jméno FO] jednáním popsaným pod body I./1 – 29 výroku, obžalovaný [jméno FO] jednáním popsaným pod body II./2 - 34 výroku a obžalovaný [jméno FO] jednáním popsaným pod body III./1 - 4 výroku, jež soud kvalifikoval jako

- zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), b), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, pod bodem I./8, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21 u obou obžalovaných, pod bodem II./30 u obžalovaného [jméno FO], resp. jako příprava zločinu znásilnění podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku k § 185 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zákoníku pod bodem II./4 u obžalovaného [jméno FO],

- zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. zákoníku dílem dokonaný, v bodech I./2, 6a, 6b, 20, II./5, 7, 11, 12, 15, 19, 22 dílem nedokonaný ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, pod bodem I./2, 3, 4, 6a, 6b, 7, 20 u obou obžalovaných, pod bodem II./5, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 22, 24, 27 u obžalovaného [jméno FO], resp. jako přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. a) tr. zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku ad III./3 u obž. [jméno FO],

- jako zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 tr. zákoníku, ad I./ 9, 10, 12, 22, 23, 24, 25, 26 u obou obžalovaných, ad III./4a, 4b u obžalovaného [jméno FO],

- přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), b), c) tr. zákoníku, ad I./1 - 26 u obou obžalovaných, ad II./2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 34 u obžalovaného [jméno FO], ad III./1, 2, 3, 4a, 4b u obž. [jméno FO], z toho v bodu III./2 ve formě návodu podle § 24 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku,

- přečin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, 2 tr. zákoníku, ad I./8, 11, 19, 21, 27 u obou obžalovaných, resp. podle § 192 odst. 2 tr. zákoníku, ad II./30, 31 u obžalovaného [jméno FO],

- přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 tr. zákoníku dílem dokonaný, v bodu I./11 částečně dílem nedokonaný ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, ad I./8, 11, 19, 21 u obou obžalovaných, ad II./30 u obžalovaného [jméno FO],

□ přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, 2 písm. a), b), c), d) tr. zákoníku, ad II./3, 4, 17, 20, 23, 34 u obžalovaného [jméno FO],

□ přečin vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku, ad II./28 u obžalovaného [jméno FO],

□ přečin poškození cizích práv podle § 181 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, ad II./10, 23, 29 u obžalovaného [jméno FO].

Každému z obžalovaných byl, podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, uložen za uvedené trestné činy úhrnný trest odnětí svobody v trvání deseti roků, pro jehož výkon byli shodně zařazeni, podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku, do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl dále každému z obžalovaných uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu práce s dětmi a mládeží na dobu deseti roků. Podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku byly uloženy tresty propadnutí věci (nebo jiné majetkové hodnoty), a to obžalovanému [jméno FO] notebooku HP ProBook 4525s, počítače DELL OPTIPLEX 755, flash disku Verbatim 8 GB, telefonu Apple iPhone 4 a obžalovanému [jméno FO] notebooku HP ProBook 4710s, flash disku EMTEC 4 GB, telefonu Apple iPhone 4.

Podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 tr. zákoníku bylo oběma obžalovaným uloženo ochranné léčení sexuologické ve formě ambulantní.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovaným uložena povinnost, společně a nerozdílně, zaplatit nezl. [Anonymizováno], k rukám jeho zákonných zástupců, nemajetkovou újmu v penězích ve výši 300.000,- Kč.

Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba obžalovaní.

Obžalovaný [jméno FO] jej písemně odůvodnil prostřednictvím obhájce Mgr. Chmelíka. Odvolání bylo původně specifikováno jako směřující do všech výroků rozsudku, které se odvolatele týkají, při jeho písemném odůvodnění však obžalovaný uvedl, že své odvolání bere částečně zpět, a to co do výroků o trestech zákazu činnosti a propadnutí věci a o uložení ochranného léčení. Odvolání směřující do zbývajících výroků odůvodnil zejména tak, že namítá nezjištění správného a úplného skutkového stavu, nehodnocení provedených důkazů v souladu se zákonem a porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci, jakož i nepřiměřenost trestu (odnětí svobody) a nesprávnost rozhodnutí o nároku poškozeného Remeše.

Obžalovaný uvádí, že internetovou komunikační aktivitu a získávání fotografií od poškozených neprováděl, tyto získal od spoluobžalovaného, který je získal od poškozených. Má zato, že soud nesprávně vycházel z výpovědi spoluobžalovaného. Co se týče skutků spojených s přímým fyzickým kontaktem, odmítá užití násilí či pohrůžky násilí vůči poškozeným ze skautské družiny, s tím, že veškeré aktivity byly těmito poškozenými prováděny dobrovolně. Vytýká, že soud vycházel z výpovědi svědků [Anonymizováno] a [Anonymizováno], ačkoliv jsou v rozporu s výpověďmi obou obžalovaných. Dovolává se vyjádření soudních znalců, s tím, že u poškozených může docházet ke snaze trestnou činnost prezentovat závažněji, kvůli náhledu okolí. Odvolatel má též za to, že nebylo prokázáno, že by měl vědomost o vyhrožování uveřejněním záznamů, resp. že by znal obsah výhrůžek.

Výpověď spoluobžalovaného má za stíženu procesní vadou, když ten svou výpověď doslovně přečetl, což podle odvolatele trestní řád zapovídá. Má za to, že výpověď se tak sestává pouze z doplňujících otázek a odpovědí. Namítá též, že protokol odkazuje na písemné vyhotovení přiložené obžalovaným.

Obžalovaný [jméno FO] navrhl, aby byl odvolacím soudem zproštěn obžaloby ohledně skutků pod body I./3, 4, 8, 12, 20, III./1, 3 a uznán vinným skutky pod body I./1, 2, 5, 9, 10,

11, 13, 14, 16 - 19, 21 - 27, III./4a, 4b, a aby, při právní kvalifikaci dle § 201/1a, 3 a, b, c,

§ 192/1, § 192/1, 2, § 193/1 tr. zákoníku, byl odsouzen k trestu odnětí svobody, v rámci této kvalifikace, se zařazením do věznice s dozorem, a aby poškozený Remeš byl odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

K podání je připojen písemný souhlas obžalovaného k postupu označenému jako částečné zpětvzetí odvolání.

Obžalovaný [jméno FO] podal odvolání, které směřuje do výroku o vině a výroku o trestu

„co do jeho výše“. Písemně jej odůvodnil prostřednictvím obhájce JUDr. Vecko. Uvedl, že si je vědom závažnosti svého provinění. Odkazuje na svou podrobnou výpověď, která detailně objasnila jednotlivé případy a jednání každého z obžalovaných. Svou vinu plně doznal a nesvaloval ji na spoluobžalovaného – pouze popsal, čeho se spoluobžalovaný dopustil spolu s ním, anebo co přímo inicioval. Oproti tomu spoluobžalovaný jednak vypovídal jen ve velmi omezené míře a přiznával se pouze k tomu, co mu bylo přímo prokázáno, jednak využil okolnosti, že pracovali na počítači odvolatele a tím dosáhl toho, že za využívání sociálních sítí je stíhán právě sám obžalovaný [jméno FO], ačkoli se na celé věci podíleli společně, se stejnou četností a intenzitou.

Uložením shodných trestů nebyly zohledněny polehčující okolnosti, zejména jeho podrobné popsání jednotlivých případů.

Odvolatel dále poukazuje na svou subtilní postavu a na to, že nemá rád násilí. V případech, kdy je násilí uvedeno při kontaktu s poškozenými, tak šlo zpočátku spíše o hru, pošťuchování a škádlení, které postupně přešlo do sexuálních praktik. Je přesvědčen, že nepoužili násilí, které by chlapci nemohli odvrátit, případně voláním zastavit.

Odvolatel se dovolává svého podstatného snížení ovládacích schopností, kvůli sexuální orientaci, a dále nezralosti a nedostatku životních zkušeností, pro které nebyl schopen své sexuální touze vzdorovat.

Poukazuje na dosavadní řádný život a vyslovuje lítost. Se snahou omlouvat se poškozeným přestal, když několik z nich omluvu odmítlo.

Je si vědom přitěžujících okolností, ale žádá o přihlednutí k závažným polehčujícím okolnostem. Připouští sexuální zneužívání, nikoli však trestný čin znásilnění podle § 185 tr. zákoníku.

Trest odnětí svobody považuje, co do výměry, za nepřiměřeně přísný.

Obžalovaný [jméno FO] navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek v této části zrušil a sám uložil úhrnný trest odnětí svobody v první polovině stanovené trestní sazby blíže její dolní hranici.

U veřejného zasedání obžalovaný [jméno FO], prostřednictvím svého obhájce Mgr. Chmelíka, zejména vytkl soudu prvního stupně, jednak to, že nevycházel z jeho výpovědi, jednak to, že přecenil význam výpovědi obžalovaného [jméno FO], kterou přitom hodnotil z hlediska věrohodnosti nekonzistentně. Zdůraznil zásadní význam role

spoluobžalovaného [jméno FO]. Opět namítl, že spoluobžalovaný [jméno FO] v hlavním líčení výpověď četl, k čemuž odvolatel prezentoval úvahu, zda se nemohlo jednat o výpověď, která byla napsána někým jiným, např. obhájcem spoluobžalovaného, a potom přečtena obžalovaným jakoby „výpověď obžalovaného“.

Dále doplnil odvolací argumentaci zejména tím, že spoluobžalovaný měl přístup k jeho profilům resp. heslům.

Poukázal též na některé konkrétní listiny z trestního spisu, včetně záznamu komunikace na č.l. 4874, která má podle něj prokazovat, že poškozenému Krejčímu v době jednání již bylo patnáct let.

Zdůraznil neužití násilí.

Vytkl přísnost trestu, s ohledem na diagnózu efebofilie a na svůj jinak řádný život. Rozhodnutí o náhradě škody považuje za nedůvodné a namítá přiznanou částku,

kteřou nepovažuje za řádně odůvodněnou a odpovídající jeho podílu na jednání vůči poškozenému.

Obžalovaný [jméno FO], prostřednictvím svého obhájce JUDr. Vecko, u veřejného zasedání nejprve reagoval na přednes obhájce spoluobžalovaného. Zejména odmítl, že jeho role byla prezentována tak, jako by obžalovaný [jméno FO] byl ten, kdo celou záležitost řídil a vedl a druhý spoluobžalovaný se s ním pouze „vezl“, k čemuž připomněl, že podle znaleckého zjištění byl vůdčí osobností ve dvojici naopak spoluobžalovaný [jméno FO], který je

psychicky vyzrálejší. Dále uvedl, že obžalovaný [jméno FO] znal hesla k jeho počítači a i o samotě na něm pracoval.

Obhájce obžalovaného [jméno FO] se rezolutně ohradil proti nastíněné verzi, že by on sepsal svému klientovi písemné poznámky k jeho výpovědi k hlavnímu líčení. Připomněl, jak nadstandardně dobře a dopodrobna si obžalovaný vše pamatoval. Vysvětlil, že byl pouze požádán o právní radu, zda si může obžalovaný svou výpověď k hlavnímu líčení připravit, aby něco nezanedbal či nezapomněl a klient si pak bez jeho účasti zcela samostatně vše v kusých větách zapsal do sešitu, který pak si přinesl k hlavnímu líčení a čerpal z něj.

Jinak obhájce odkázal na písemné odůvodnění odvolání a připomněl, že jeho klient trpí efebofilií a chce se léčit.

Státní zástupkyně se k podaným odvoláním vyjádřila tak, že vinu obou obžalovaných má za jednoznačně prokázanou. Provedeno bylo velice důkladné přípravné řízení. Proběhlo podrobné dokazování před soudem, zahrnující všechny dostupné důkazy, které soud hodnotil zcela v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. řádu. Rozsudek je podrobný a pečlivý. Odmítla námitku, že by soud porušil zásadu in dubio pro reo tím, že vycházel z výpovědi poškozených a nikoli z tvrzení obžalovaného. Odmítla procesní námitky jako nedůvodné a nemající oporu v zákoně. Zákon nezakazuje použití písemných zápisků, nadto obžalovaný [jméno FO] vypovídal již v přípravném řízení a když si některé okolnosti následně ujasnil, tak u nalézacího soudu zejména upřesňoval svou výpověď. Uložené tresty nejsou nepřiměřeně přísné, a to ani u obžalovaného [jméno FO], byť ten, na rozdíl od spoluobžalovaného [jméno FO], spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení a díky jemu byla většina jednotlivých útoků objasněna. Zdůraznila, že poškozenými byly děti ve věku od deseti let.

Státní zástupkyně navrhla obě odvolání jako nedůvodná zamítnout podle § 256 tr. řádu.

Obžalovaný [jméno FO] uvedl, že se doznal pouze k činům, které spáchal, a že vypovídal upřímně a pravdivě. Lituje svého jednání a toho, že poškodil dobré jméno českého skautingu, a že ublížil poškozeným a možná jim způsobil psychické následky do budoucna. Po ukončení výkonu trestu by se jim rád omluvil, např. dopisem, neboť osobní kontakt by zřejmě nebyl vhodný.

Obžalovaný [jméno FO] uvedl, že co do výše trestu nepovažuje rozsudek za spravedlivý. Má zato, že si zaslouží několikaletý trest, ale nikoli desetiletý. Poukázal na svůj tehdejší věk, ve kterém se trestné činnosti dopustil z hlouposti a naivity. Zdůraznil svou spolupráci při vyšetřování a zájem se léčit. Odmítl, že by užíval násilí. Přiznanou náhradu hodlá uhradit. Uvedl, že se poškozeným omlouvá a vyjádřil lítost.

Vrchní soud v Praze shledal, že obě odvolání byla podána osobami oprávněnými

v zákonné lhůtě a splňují požadované zákonné náležitosti.

Co se týče podání resp. procesního postupu označeného jako částečné zpětvzetí odvolání, neshledal vrchní soud, že by bylo namístě brát jej na vědomí formálním postupem soudu resp. předsedy senátu.

Zpětvzetí odvolání upravuje, stejně jako vzdání se odvolání, ustanovení § 250 tr. řádu. Podle § 250 odst. 4 tr. řádu zpětvzetí odvolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu odvolacího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně. Ustanovení § 250 tr. řádu nehovoří

o částečném zpětvzetí odvolání ani o vzetí na vědomí částečného zpětvzetí odvolání.

Především však z ustanovení § 245 odst. 1 tr. řádu vyplývá, že odvolání je opravným prostředkem proti rozsudku soudu prvního stupně a podle ustanovení § 249 odst. 1 tr. řádu odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Uvedená resp. citovaná právní úprava nasvědčuje tomu, že procesním institutem je odvolání

jako takové, přičemž až v rámci jeho odůvodnění musí být specifikováno, ve kterých výrocích je rozsudek napadán.

Vrchní soud v Praze je proto názoru, že zpětvzetí odvolání je procesním postupem, který je nutno aplikovat předsedou senátu tehdy, pokud je odvolání vzato zpět v celém rozsahu. Pokud podané odvolání vzato zpět v celém rozsahu není a jestliže, dle ustanovení

§ 249 odst. 1 tr. řádu, je specifikace toho, jaké výroky jsou napadány, výslovně řazena pod odůvodnění odvolání, je zde určitá dispoziční volnost odvolatele, limitovaná zákonnou lhůtou resp. stádiem řízení.

Projev vůle odvolatele ohledně nového vymezení byl přitom vyjádřen zcela jednoznačně a nepochybně. Právní zástupce doložil i písemné vyjádření, kterým obžalovaný stvrzuje, že toto nové vymezení bylo provedeno v souladu s jeho vůlí. Protože se nejedná

o souhlas se zpětvzetím odvolání ve smyslu ustanovení § 250 odst. 3 tr. řádu, není, podle názoru vrchního soudu, takové vyjádření nezbytné. Nicméně jeho doložením bylo najisto postaveno, že obžalovaný souhlasí s odlišným vymezením napadených výroků.

Z uvedených důvodů tedy předseda senátu Vrchního soud v Praze neaplikoval procesní postup dle § 250 odst. 4 tr. řádu.

Vrchní soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost a úplnost oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo.

Vrchní soud neshledal žádné takové procesní vady, které by mohly mít vliv na správnost napadeného rozsudku.

Uplatňuje-li obžalovaný [jméno FO], prostřednictvím obhájce, procesní námitku, že spoluobžalovaný [jméno FO] svou výpověď četl, z čehož dovozuje nepoužitelnost této výpovědi resp. její části, pak je nutno zdůraznit, že v ustanovení § 93 odst. 1 tr. řádu zákon dává obviněnému výslovně oprávnění nahlížet do písemných poznámek, za splnění předepsaných podmínek, kterými jsou toliko souhlas vyslyšajícího a povinnost vyslyšaného předložit takové písemné poznámky k nahlédnutí, je-li o to požádán. Odvolatel pravděpodobně vychází z judikátu R 40/1968 – II., v jehož světle by bylo nutno učinit závěr, že právo nahlížet do písemných poznámek bylo obžalovaným využito v široké míře. I pokud by však bylo posouzeno využití toho práva jako extenzivní, neznamená to samo o sobě, že by výpověď obžalovaného [jméno FO] u hlavního líčení se tím stala nepoužitelným důkazem. Uvedený judikát v zásadě vykládá zákonné ustanovení § 93 odst. 1 tr. řádu, které, jak nutno zdůraznit, rozsah oprávnění nahlížet do písemných poznámek nijak blíže nevymezuje, ale také nijak neomezuje. Zákon sám ponechává na vyslyšajícím, zda a v jaké míře nahlížení do písemných poznámek umožní. Věta II. uvedeného judikátu se z tohoto pohledu spíše jeví jako vodítko, jak pojem „nahlížení do písemných poznámek“ vykládat, či spíše, v jaké míře by vyslyšající již neměl použití písemných poznámek připustit. Uvedený judikát však nečiní závěr, že by od určité míry šlo o důkaz nepoužitelný. Ostatně Nejvyšší soud primárně řešil jinou problematiku, a to problematiku rozdílu mezi přednesením resp. přečtením návrhu obviněného u veřejného zasedání na straně jedné a výpovědí obviněného jako důkazu provedeného u veřejného zasedání o odvolání na straně druhé. Budou-li tedy písemné poznámky užity způsobem, který by se jevil jako hraničící či rozporný s uvedeným judikátem, má vyslyšající v tomto judikátu nepochybně oporu pro to, aby nahlížení omezil či nedovolil. Nejeví se však adekvátním, aby obžalovaný, který výpověď činí určitým způsobem se souhlasem soudu, byl následně „sankcionován“ tím, že jeho výpověď v tomto soudním řízení jako důkaz použitelná není. Z hlediska spoluobžalovaného je nutno konstatovat, že ani takové využití ustanovení § 93 odst. 1 tr. řádu, které obhajoba považuje, z hlediska zřejmě uvedeného judikátu, za extenzivní a spatřuje v něm procesní pochybení, nelze povahou a významem srovnávat s procesními pochybeními, která zákon resp. ustálená považuje za zapříčínující nepoužitelnost důkazu. Zde se jedná svým způsobem spíše o techniku a taktiku výslechu. Zejména je však třeba vzít

v úvahu, co je smyslem ustanovení § 93 odst. 1 tr. řádu. V zásadě je jím právo obžalovaného připravit si vlastní vyličení skutečností, které jsou předmětem výslechu, a to i v podobě písemných poznámek a použití těchto poznámek (pozn. takto ostatně vykládá ustanovení

§ 93 odst. 1 tr. řádu renomovaná publikace Trestní řád I Komentář, C. H. Beck, autorů Šámal a kol.). Není přitom jisté pochyb o tom, že rozsah písemných poznámek a rozsah jejich použití se zcela zásadně může lišit u skutkově jednoduché věci oproti věci takového skutkového rozsahu jako je věc projednávaná, zahrnující velmi dlouhé časové období a veliké množství útoků. Otázku přiměřenosti míry použití písemných poznámek je nutno hodnotit i z tohoto hlediska, resp. z hlediska rovnováhy mezi zásadou ústnosti a faktickou realizací a realizovatelností práva na obhajobu ve skutkově složité věci. Z protokolu o výslechu je patrný nejméně konkludentní a následně i - v podobě zamítnutí námítky obhájce a sdělení stanoviska soudu – fakticky výslovný souhlas s nahlížením do písemných poznámek. Krajský soud neshledal důvod, aby nahlížení do písemných poznámek omezil či odepřel a lze se důvodně domnívat, že v tom mohl hrát zásadní roli právě rozsah stíhané trestné činnosti, ke které se obžalovaný vyjadřoval.

Kromě toho protokol o výsledku obžalovaného u hlavního líčení, zahrnuje, kromě jeho vlastního vyjádření založeného na písemných poznámkách, také odpovědi obžalovaného na otázky stran trestního řízení, a to v rozsahu na sedmi listů protokolu. Ostatně v této „části důkazu“ odvolatel nepoužitelnost důkazu nenamítá.

Smyslem práva vyslyšajících případně nedovolit nahlížení do písemných poznámek je pak mj. zabránit negativnímu ovlivnění výpovědi obviněného. Zde jde o autenticitu písemných poznámek, resp. o situace, kdy by zde bylo podezření, že písemné poznámky sepsala jiná osoba v neprospěch obviněného. V tomto směru se jedná o významnou zákonnou pojistku chránící obviněného. U veřejného zasedání byla procesní námitka k výpovědi spoluobžalovaného doplněna či upřesněna v tom smyslu, že jejím důvodem je pochybnost odvolatele právě o autenticitě písemných poznámek. Nikoli ovšem z hlediska obavy z negativního ovlivnění výpovědi obviněného, ale z hlediska jakéhosi pozitivního ovlivnění, kdy byla naznačována možnost, že autorem poznámek by ve skutečnosti mohla být jiná osoba než obžalovaný, a to popřípadě jeho obhájce. Ten ve své spontánní reakci kategoricky popřel jakýkoliv podíl na sepsání těchto písemných poznámek. Také osvětlil okolnosti, za kterých je samostatně zpracoval obžalovaný sám, na základě vyžádané právní rady, že tak smí učinit.

O autenticitě těchto poznámek neměl pochybnost ani krajský soud a nemá ji ani vrchní soud. Obžalovaný [jméno FO] ani jeho obhájce neuvedli žádné konkrétní důvody ani poznatky svědčící pro to, že by se nejednalo o autentické písemné poznámky obžalovaného [jméno FO]. Nastíněná verze, že by písemné poznámky k takto rozsáhlé trestné činnosti snad mohla vytvořit jiná osoba než obžalovaný a tím pozitivně ovlivnit obsah výpovědi, se sama

o sobě jeví jako nereálná. V takovém případě by se ostatně obžalovaný měl důvod zdráhat písemné poznámky poskytnout do trestního spisu. Nehledě na to, že obžalovaný již v přípravném řízení podrobně vypovídal.

Vrchní soud v Praze s ohledem na všechny okolnosti shora uvedené považuje výslech obžalovaného u hlavního líčení za důkaz procesně použitelný.

Uplatněna byla i další odvolací námitka, a to, že předmětná prvá část výpovědi obžalovaného není zaznamenána v písemném protokolu. Vytýkána je tedy neúplnost protokolu o hlavním líčení. Zde je třeba konstatovat, že námitky proti písemnému vyhotovení protokolu se uplatňují u soudu, o jehož protokol jde, k čemuž slouží standardní procesní postup podle § 57 odst. 1 tr. řádu. O takové námitce rozhoduje soud, o jehož protokol jde a proti jeho rozhodnutí je pak přípustná stížnost. Námitka spočívající v tom, že část výpovědi obžalovaného není přepsána, je tedy typickou námitkou proti obsahu protokolu a nebylo možno ji zde s úspěchem uplatnit jako odvolací argument, zejména, jestliže byl z hlavního líčení pořízen zvukový záznam. Mimochodem, proti tomu, že stejný

postup použil soud prvního stupně v případě závěrečné řeči obhájců, která nebyly přepsány a toliko odkázáno na jejich písemná vyhotovení do spisu založená, odvolatel nebrojil.

Tolik k námitkám procesním.

Další námitky, uplatněné v podaném odvolání proti napadenému rozsudku, pak nebyly shledány způsobitelnými zpochybnit správnost a důkazní podloženost skutkových závěrů nalézacího soudu. Ten postupoval v souladu s ustanoveními § 2 odst. 5 a § 2 odst. 6 tr. řádu, relevantní důkazy - provedené v rámci hlavního líčení v takovém rozsahu, který mu umožnil, aby o věci rozhodl způsobem, který nevzbuzuje žádné pochybnosti – podrobil rozboru z pohledu věrohodnosti, míry pravděpodobnosti a důkazní podloženosti jednotlivých relevantních tvrzení, řádně je zhodnotil, výhradně na podkladě svého vnitřního přesvědčení, vycházejícího ovšem z pečlivého uvážení všech okolností projednávaného případu, jednotlivě, v jejich souhrnu, vzájemné provázanosti i ve všech vzájemných souvislostech.

Vrchní soud připomíná významnou procesní zásadu, že pokud soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. řádu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění, nemůže odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. řádu napadený rozsudek zrušit jen proto, že popřípadě sám na základě svého přesvědčení hodnotí tytéž důkazy s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. V takovém případě totiž nelze napadenému rozsudku vytknout žádnou vadu ve smyslu cit. ustanovení (srov. č. 53/1992 – I. Sb. rozh. trest.).

Provedené dokazování a hodnocení důkazů přitom nevyvolává žádné pochybnosti

o skutkových závěrech. Krajský soud měl k dispozici velmi rozsáhlý a různorodý důkazní materiál, sestávající zejména nejen z usvědčujících výpovědí poškozených, ale i např. záznamů obsáhlé elektronické komunikace či obrazových záznamů. Rovněž měl k dispozici výpovědi obžalovaných. V případě obžalovaného [jméno FO] šlo pouze o částečné doznání, kde však soud, vedle dalších důkazů, měl k dispozici i podrobné usvědčující výpovědi spoluobžalovaného [jméno FO]. Ten vlastní jednání v téměř celém rozsahu rovněž doznal. To, že měl snahu zejména odmítat či bagatelizovat použití násilí, jak se to projevilo i v podaném odvolání, není naprosto důvodem pro závěr o nevěrohodnosti jeho výpovědi jako celku. Ostatně má to zřejmě svůj původ i v nedostatku náhledu na vlastní jednání, o čemž hovoří znalci. Provedené dokazování však představuje zcela důvodný a spolehlivý podklad pro závěry nalézacího soudu i co do způsobu a intenzity útoků, včetně právě těch, které, jak jsou ve výroku specifikovány, naplňují zákonný znak násilí nebo pohrůžky násilím. Skutečně nelze považovat za porušení zásady v pochybnostech ve prospěch, pokud nalézací soud, při hodnocení důkazů postupem, který byl v souladu se zákonem,

vzal za prokázané násilí na základě výpovědí poškozených, i když takové násilí poškození popírali resp. bagatelizovali.

Stejně tak není porušením této základní zásady trestního řízení, pokud nalézací důvodně uvěřil obžalovanému [jméno FO] - který projevoval i zcela jiný přístup k trestnímu řízení co do spolupráce s orgány činnými v trestním řízení v objasňování trestné činnosti – a vzal za prokázanou i tu část stíhaného jednání, kterou obžalovaný [jméno FO] popíral.

Nalézací soud učinil správné skutkové závěry i o dalších skutkových okolnostech zakládajících znaky toho kterého trestného činu či kvalifikační znaky kvalifikované skutkové podstaty, včetně např. věku poškozených. A to i u poškozeného pod bodem I./12, kdy byl u veřejného zasedání uplatněn, jako nový odvolací argument, odkaz na záznam komunikace na čl. 4874 trestního spisu, který byl prezentován jako důkaz o tom, že v době stíhaného jednání bylo poškozenému již patnáct let, přestože sám poškozený uváděl věk nižší. Zde je nutno konstatovat, že tato komunikace je sice skutečně z doby pozdější, než jak je časově vymezen předmětný útok ve výroku rozsudku, zcela zjevně se svým obsahem však nejedná o komunikaci ze dne stíhaného jednání, ale o komunikaci pozdější.

Co se týče právní kvalifikace, nezjistil odvolací soud, že by došlo k porušení ustanovení trestního zákoníku resp. trestního zákona v neprospěch obžalovaných. Krajský

soud stíhaná jednání v tomto směru správně podřadil pod příslušná zákonná ustanovení. Zabýval se i jednotlivými zákonnými znaky trestných činů. Krajský soud velmi pečlivě a podrobně specifikoval, jakou právní kvalifikaci konkrétně vztáhl k tomu kterému útoku a lze-li něco vytknout, pak jen to, že ve vztahu k některým útokům nebyla aplikována veškerá právní kvalifikace, která by dle skutkových zjištění resp. skutkového popisu odpovídala znakům příslušných trestných činů. Případně, že v některých případech byla užita právní kvalifikace mírnější, než by odpovídalo zákonu. Nápravu, spočívající v doplnění případně zpřísnění právní kvalifikace, však odvolací soud provést nemůže, neboť by byla v neprospěch obžalovaných, přičemž odvolání byla podána toliko obžalovanými a je nutno striktně respektovat zásadu zákazu reformace in peius. Avšak ve světle celkového rozsahu stíhané trestné činnosti a nejzávažnějších právních kvalifikací nemají tato pochybení nijak zásadní význam.

Naplněny jsou i podmínky trestní odpovědnosti obžalovaných, jak to vyplývá i ze znaleckých posudků.

Za situace, kdy trestní stíhání bylo vedeno pro velmi rozsáhlou trestnou činnost, kladenou obžalovaným za vinu, bylo nutno zvolit určité kritérium, podle kterého budou jednání, která měl po provedeném dokazování a hodnocení důkazů krajský soud za prokázaná, řazena resp. zařazena do výroku rozsudku a označena. Nejedná se o zákonem předepsané náležitosti popisu skutku, resp. zákonem předepsané náležitosti výroku rozsudku, ale o určitou praktickou techniku řazení či členění skutkového popisu ve výroku rozsudku, která má zajistit přehlednost, včetně označení jednotlivých jednání např. římskými či arabskými číslicí nebo písmeny apod. a potažmo přiřazení právní kvalifikace. Tato technika se může u jednotlivých soudů resp. senátů lišit.

Vrchní soud je názoru, že v daném případě by lépe vyhovovalo, pokud by bylo zvoleno časové hledisko, kdy by základním kritériem byla datace stíhaného jednání a útoky by pak byly ve výroku řazeny chronologicky. Je však pravdou, že jednání se zde mnohdy časově různě překrývají a zejména, že u každého jednoho útoku by pak muselo vždy výslovně uvedeno, zda jej, podle zjištění soudu prvního stupně, spáchali oba obžalovaní, či sám obžalovaný [jméno FO], či sám obžalovaný [jméno FO]. Zřejmě právě z tohoto důvodu krajský soud preferoval jiné hledisko, jinou techniku, když přiřadil útoky do jakýchsi oddílů podle toho kritéria, zda ten který útok spáchali oba obžalovaní, či sám obžalovaný [jméno FO], či sám obžalovaný [jméno FO], čímž odpadla nutnost toto specifikovat vždy u každého jednotlivého útoku.

Jak ale zcela jednoznačně vyplývá z odůvodnění rozsudku, neznamená to, že by krajský soud tímto měl na mysli, že by se jednalo o tři různé samostatné skutky, kdy jeden by byl spáchán oběma obžalovanými, jeden obžalovaným [jméno FO] a jeden obžalovaným [jméno FO]. To by ostatně bylo zcela v rozporu se zákonnými kritérii pro posouzení jednání jako jednoho skutku, a to i vzhledem ke zjištěním krajského soudu ohledně způsobu provedení, blízké souvislosti časové a v předmětu útoku atd. Nadto je zde jednání v daném případě tzv. zastřešeno trestným činem resp. přečinem ohrožování výchovy dítěte. V takovém případě je pak mj. možný i souběh takových dalších trestných činů, u kterých by jinak byl souběh případně vyloučen. I v těch několika málo případech, kdy tato kvalifikace dle § 201 použita není, je ze skutkového popisu takových a dalších útoků (kdy u některých určitá právní kvalifikace, kterou by bylo namístě k útoku přiřadit, chybí) zřejmé, že je popsáno i jednání shodné povahy a v blízké časové souvislosti. Je tak možno učinit jednoznačný závěr o tom, že i tyto tvoří součást téhož skutku. Jsou tedy všechny zákonné důvody pro (vyjma u bodu II./1) posouzení jednání jako skutku jednoho. To je v souladu se závěry krajského soudu, když v odůvodnění rozsudku uvádí, že jako samostatný skutek posoudil toliko jednání pod bodem II./1, kde je jednání mj. odděleno zejména dlouhou uplynulou dobou.

Všechna ostatní jednání tedy krajský soud, a to správně, posoudil jako jeden skutek, sestávající z popsáných útoků. Lze tedy shrnout, že z uvedeného vyplývá, že - kromě samostatného skutku pod bodem II./1, kterým byl shledán vinným obžalovaný [jméno FO] - se obžalovaní měli, podle zjištění soudu prvního stupně, dopustit skutku dílem oba společně (ad I. výroku, kromě bodu II./1), dílem obžalovaný [jméno FO] sám (ad II. výroku), dílem obžalovaný

[jméno FO] sám (ad III. výroku) a k těmto skutkům je nutno právní kvalifikaci vztáhnout. Takový závěr odpovídá platné zákonné úpravě, ustálené judikatuře i právní teorii.

Lze uzavřít, že správná skutková zjištění tedy krajský soud správně posoudil i po stránce právní, resp. v žádném případě nerozhodl nesprávně k tíži odvolatele.

Co se týče uložených trestů, námitky obou obžalovaných, kterými brojí proti výměře nepodmíněného trestu odnětí svobody, shledal Vrchní soud v Praze nedůvodnými. Uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody ve výměře deseti let není v projednávaném případě u žádného z obžalovaných trestem nepřiměřeně přísným. Vrchní soud jej naopak shledává spíše až mírným. Je nutno v prvé řadě poukázat na mimořádný rozsah stíhané trestné činnosti, a to jak z hlediska délky doby jejího páčání, tak počtu útoků, tak množství poškozených. Svým jednáním obžalovaní naplnili znaky celé řady trestných činů. Z toho jsou tři zvlášť závažné zločiny, dva z nich se sazbou 5 až 12 let odnětí svobody a jeden se sazbou 5 až 10 let odnětí svobody.

Odvolatelé se domáhali nižších výměr trestů předně v návaznosti na své návrhy na zmírnění právní kvalifikace, které by se mělo odvíjet od odlišných skutkových zjištění, než jaká učinil nalézací soud, resp. menšího rozsahu trestné činnosti u obžalovaného [jméno FO], resp. neaplikace znaku násilí a pohrůžky násilím. Výtky odvolatelů vůči rozsudku krajského soudu v těchto směrech však shledal vrchní soud nedůvodnými.

Dále odvolatelé ve své argumentaci vyzdvihují některé dílčí polehčující okolnosti a také zejména zmenšenou přičetnost a vytýkají krajskému soudu, že tyto dostatečně nezohlednil při úvahách o výměře trestu. Přitom však odvolatelé význam jimi zdůrazňovaných okolností přeceňují a opomíjejí, že trestní zákoník stanoví celý komplex kritérií pro ukládání druhu a výměry trestu.

Vrchní soud došel k závěru, že krajský soud nepochybil, a že ty okolnosti, kterých se odvolatelé ve svůj prospěch zejména dovolávají jako jsou dosavadní netrestanost, a u obžalovaného [jméno FO] doznání a napomáhání orgánům činným v trestním řízení, krajský soud zohlednil dostatečně a v souladu se zákonem. Kdyby nebylo těchto okolností a zmenšené přičetnosti, bylo by namísto ukládat tresty ve výměře blíže samé horní hranice zákonné trestní sazby resp. přímo u této hranice. Soud tyto okolnosti fakticky zohlednil i tím, že obžalované pro výkon trestu zařadil, namísto do přísnějšího typu věznice se zvýšenou ostrahou, kam dle obecných ustanovení zákona měli být zařazeni, do mírnějšího typu věznice s ostrahou.

Vzhledem k tomu, že jednou ze zcela stěžejních odvolacích námitek bylo, že krajský soud, podle odvolatelů, při stanovení výměry trestů odnětí svobody dostatečně nezohlednil podstatné snížení jejich schopností ovládacích v důsledku sexuální poruchy a vzhledem ke specifikům dané problematiky, jakož i specifikům projednávaného případu, je namíste se této odvolací námitce věnovat podrobně.

Vrchní soud nijak nezpochybňuje znalecké závěry o tom, jakou sexuální poruchou objektivně trpí obžalovaní a o vlivu této na jejich ovládací schopnosti, resp. vrchní soud respektuje, že krajský soud v rámci hodnocení důkazů, které je doménou soudu nalézacího, akceptoval znalecké závěry o snížení ovládacích schopností a míře tohoto snížení.

Nicméně ve světle dalších skutkových zjištění a závěrů krajského soudu ke stíhané trestné činnosti je, z hlediska výměry trestu resp. odvolací argumentace, nutno uvést následující.

Podle ustanovení § 40 odst. 1 tr. zákoníku, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

Ke snížení ovládacích schopností v důsledku sexuální poruchy je tedy nutno ze zákona přihlédnout, avšak zmenšená přičetnost není jakousi „konstantou“, která by soudu neumožňovala reflektovat konkrétní okolnosti případu a která by pachateli „automaticky zaručovala“ nízkou výměru trestu v rámci zákonné trestní sazby.

Je třeba si uvědomit, že podstata stíhané trestné činnosti nespočívala, příkladmo, v situaci, kdy osoba, která je sexuálně zaměřena na nezletilé dospívající chlapce, a má podstatně snížené ovládací schopnosti, se jednorázově, náhodně a nepředvídaně, ocitne

o samotě s objektem svého sexuálního zájmu a v této situaci se neovládne a poškozeného např. znásilní. (Takováto osoba by ostatně za již jeden jediný takovýto útok na dítěti mladším patnácti let byla ohrožena trestem odnětí svobody na 5 až 12 let.) Okolnosti stíhané trestné činnosti, kterou shledal obžalovaný krajský soud vinnými, a její podstata, jsou však zcela odlišné. Nešlo o to, že by obžalovaní se nechtěně ocitli nebo ocitali v situacích, kdy se pak nedokázali sexuálně ovládnout ve fyzické blízkosti objektu svého sexuálního zájmu. Jednalo se o vědomé, záměrné a systematické vytváření a navozování takovýchto situací. Přitom obžalovaní věděli o svém sexuálním zaměření a znali své reakce a chování, na základě své opakované zkušenosti se sexuálním zneužíváním dětí. Přitom je ale stále aktivně vyhledávali a vmanipulovali do situací příhodných resp. přímo zamýšlených pro sexuálně zaměřené útoky.

I při shodném sexuálním zaměření a shodné míře snížení schopností ovládacích a shodné právní kvalifikaci, bude podstatný rozdíl mezi jednorázovým jednáním pachatele, který se náhodně, neplánovaně, ocitne o samotě s objektem

svého specifického sexuálního zájmu a neovládne se, a jednáním pachatele, který pro své budoucí sexuální uspokojení plánovitě a systematicky oslovuje vytipované objekty svého sexuálního zájmu a vmanipulovává je do situací, kdy na nich uspokojuje své sexuální potřeby.

V případě trestné činnosti za použití internetu resp. sociálních sítí šlo o velmi promyšlený a propracovaný systém, kdy, pod falešnými profily dívek, byly vylákávány od chlapců jejich intimní fotografie, aby pak takový obdržení obrazový materiál byl využit k výhrůžkám, pod kterými byl požadován další obrazový materiál, jako např. obrazové záznamy masturbace, a potažmo aby pak bylo dosaženo, dalšími výhrůžkami použití resp. zveřejnění tohoto dalšího získaného obrazového materiálu, i samotného sexu s poškozenými. Sofistikovaný systém nátlaku zahrnoval i podpůrnou komunikaci s poškozenými z jiných falešných profilů, případně ze skutečných profilů, vybízející i k tomu, že je třeba nátlaku se podvolit a požadované splnit. Pod svou identitou pak vystupovali zejména v roli toho, kdo údajně pomáhá s natočením požadovaného pornografického videozáznamu nebo toho, kdo byl vydírací „dívkou“ direktivně určen jako osoba, se kterou má poškozený videozáznam natočit. Na určená místa, kde budou s poškozenými o samotě (a šlo i o skautskou klubovnu) se pak obžalovaní dostavovali s jasným záměrem, přičemž někdy bylo dokonce poškozeným předem určeno, o jaké konkrétní sexuální praktiky a v jakém konkrétním pořadí se bude jednat resp. byly i sestavovány tzv. scénáře videozáznamu, tedy požadavky na obsah videonahrávky, kterou musí poškozený natočit, aby nebyly zveřejněny jeho stávající intimní obrazové materiály. Celý systém měl až profesionální prvky a obžalovaní nepochybně používali respektive zneužívali ke stíhané trestné činnosti i svých znalostí psychiky a mentality dětí, které získali jako skautští vedoucí. Ať už se jednalo o způsob komunikace, přesvědčovací schopnosti, o formy a metody stupňujícího se nátlaku na poškozené, nebo

o zpravidla správný předpoklad, že poškození, pokud již jednou intimní fotografie zaslali, se následně budou bát či stydět obrátit se např. na rodiče, což odpovídá poznatkům profesionálních psychologů a dokladuje to velmi dobrou praktickou znalost dětské psychologie ze strany obžalovaných.

Co se týče způsobu provedení, tak v případě takovéto trestné činnosti za použití internetu lze povahu trestné činnosti, byť nepochybně motivované sexuálním pudem obžalovaných, těžko hodnotit jinak, než jako hrubou a chladnokrevnou manipulaci s poškozenými, s jejich citovým a sexuálním životem.

Nelze přehlédnout ani to, že se zde někdy se objevoval i prvek jakýchsi „sankcí za nevyhovění“. Např. jde o případ, kdy poškozený odmítl natočit videozáznam zachycující jeho orální sex s muži, a za toto odmítnutí mu byla stanovena sankce natočit videozáznam zachycujícího anální sex s muži. Zde lze ještě hledat vysvětlení v tom, že se mělo jednat o formu nátlaku k dosažení finálního sexuálně motivovaného cíle. Avšak podle zjištění nalézacího soudu někteří poškození, kteří dokázali vzdorovat výhrůžkám, že jejich intimní fotografie budou předány přátelům, rodičům, umístěny na gay internetové stránky nebo rozvěšeny na veřejných místech, pak skutečně nacházeli své fotografie zveřejněné. Pro případ, že by je zveřejnili obžalovaní, a bylo by to v souladu s použitými výhrůžkami, těžko hledat v sexuální oblasti příčinu takového chování, majícího povahu spíše prostého aktu msty.

Těžko se pak obžalovaní mohou zaštit'ovat zmenšenou přičetností z titulu sexuálního zaměření na dospívající chlapce u těch útoků, které směřovaly vůči dívkám. I toto jednání zásadním způsobem zasáhlo do sexuální integrity poškozených, nicméně účelem v těchto případech, při jinak zcela obdobném způsobu provedení - formou prvotního získání intimního obrazového materiálu a získávání dalšího pod pohrůžkou zveřejnění - bylo prioritně obstarávat intimní obrazových materiál, pro zaslání chlapcům, ke zvýšení věrohodnosti falešného profilu a vytvoření jakéhosi zdání reciprocit při internetové komunikaci, předstíráním, že domnělá komunikující „dívka“ zasílá „své“ intimní fotografie a požaduje na oplátku intimní fotografie poškozených chlapců.

Ani v případech, kdy nebyl použit internet, se v drtivé většině nejednalo o situace náhodné a neplánované. Skutkové závěry nalézacího soudu opět jednoznačně vyznívají jako povětšinou vědomé, plánovité a záměrné navozování těchto situací. Podstatná část jednání souvisela s aktivitami ve skautském oddíle. Typově šlo například při tzv. skautském přespávání o jednání spočívající ve vydání příkazu vytipovanému poškozenému, z titulu pozice skautského vedoucího, že má určeno místo na spaní mezi obžalovanými. Nebo obdobně přikázání poškozenému, že musí spací pytel zapůjčit jinému skautovi a bude spát pod jednou dekou s obžalovaným. Či odvedení poškozeného do vedlejší prázdné místnosti apod. Bylo by možno namítnout, že výpravy či společné skautské přespávání v klubovně jsou běžnou činností skautského oddílu, nicméně v daném kontextu je, k nastíněné problematice týkající se ovládacích schopností, třeba uvést, že obžalovaní se na těchto akcích podíleli, s jasným vědomím, k čemu z jejich strany již došlo na předchozích či dřívějších akcích, případně takové akce, jejichž součástí bylo přespávání se skauty v nějakém objektu, přímo organizovali.

Z celého kontextu, povahy a četnosti jednání je patrné, že tak jako internet sloužil obžalovaným jako nástroj pro vědomé, záměrné a systematické získávání dalších dětí k vylákávání intimních obrazových materiálů k sexuálnímu uspokojení, a potažmo v konečném záměru k přímému sexuálnímu uspokojování s poškozenými, tak i aktivita obžalovaných ve skautském oddíle, se pro obžalované, nejméně postupem času, stávala prostředím, v rámci kterého mohou snadno získávat přístup k dalším poškozeným a navozovat situace k jejich zneužívání.

Ostatně jeden z obžalovaných druhého do chlapeckého skautského oddílu přivedl, a to s jasným vědomím o jeho sexuální orientaci. To, že v oddíle byli oba obžalovaní, pak ve svém dopadu násobilo jejich efektivitu v dosahování cílů. Jeden z obžalovaných ke své obhajobě zdůrazňoval, že se nejednalo o násilí, „protože poškozené nemlátili ani nesvazovali“. Pokud ale obžalovaní, jako skautští vedoucí, skautovi určili, že má spát mezi nimi a potom jej v noci koordinovaně každý z jedné strany začali osahávat, svlékat, jeden jej

držel a druhý na něm provozoval sexuální praktiky, není vůbec s podivem, že obžalovaní nepotřebovali např. bití, aby odpor poškozeného, pro kterého ostatně byli autoritou, překonali, a že stačilo držení poškozených, pohružka svázáním apod.

Celou situaci, jak obžalovaní využívali resp. zneužívali svou pozici ve skautském oddíle, dokresluje zavazování si některých poškozených skautskými sliby mlčenlivosti, aby jejich chování neprozradili, případně zdůrazňování, že by v případě prozrazení by mělo negativní vliv na pozici poškozeného ve skautském oddíle, kdy by se snížilo jeho hodnocení apod.

Pakliže obžalovaní uplatňují podstatně snížené ovládacích schopností v důsledku sexuálního zaměření, jako jeden ze stěžejních argumentů proti výměře trestu, je zde ještě jedna okolnost, která by neměla zůstat nepovšimnuta. Krajský soud došel ke skutkovým závěrům, že „Obžalovaní se spolu seznámili v roce 2007 prostřednictvím internetu na seznamce určené pro gaye a navázali intimní vztah. Obžalovaný [jméno FO] byl členem skautského hnutí od roku 2001, postupně se v oddílu Ústecká dvojka vypracoval na pozici rádce, v roce 2008 přivedl do skautského oddílu i obžalovaného [jméno FO]. Poté, co je vzájemné sexuální kontakty přestaly uspokojovat, začali vyhledávat další objekty svého sexuálního zájmu na internetu, zejména na gay seznamkách a také na sociálních sítích“.

Lze-li opět použít srovnání s typově obvyklejšími případy páchaní sexuálně motivované trestné činnosti na dětech, nejedná se o takový popis okolností případu, kdy by například osoba trpící sexuální deviací, s podstatně sníženými ovládacími schopnostmi, se při dlouhodobé sexuální abstinenci, se neovládla vůči sexuálnímu objektu svého zájmu. Z okolností intimního vztahu obžalovaných a způsobu jejich seznámení se naznačuje, že byli schopni zajistit si uspokojování svých sexuálních potřeb jinak, než za pomoci vydírání či násilí. Ze skutkových popisů některých útoků, dle skutkových zjištění soudu prvního stupně, vyplývá, že se jednalo o sex za účasti obou obžalovaných a poškozeného, zahrnující i vzájemné sexuální aktivity mezi oběma obžalovanými. To by, aniž by byla zpochybňována zmenšená přičetnost, mohlo, při shora citovaných závěrech nalézacího soudu o okolnostech případu, vyznívat i tak, jako by sexuální partneři systematicky zapojovali poškozené do svého sexuálního života.

Lze uzavřít, že z přezkumu, zda krajský soud nepochybil, když uložil trest v dané výměře obžalovaným, kterým svědčí zmenšená přičetnost, jak namítají obžalovaní, je zřejmé, že i s ohledem na velmi specifickou povahu trestné činnosti co do způsobů provedení k žádnému takovému pochybení nedošlo.

Právě způsob provedení, spolu s již zmíněným mimořádným rozsahem trestné činnosti, vedou k závěru, že stíhané jednání se zcela zásadně vymyká časovým rozsahem, počtem útoků i počtem poškozených typové trestné činnosti této povahy a uložený trest není, ani při zmenšené přičetnosti a některých polehčujících okolnostech, trestem nepřiměřeně přísným.

Obžalovaní svým jednáním porušili celou řadu trestním zákonem chráněných zájmů, o jejichž významu svědčí i to, jak přísně zákonodárce trestnou činnost sexuální povahy páchanou na dětech postihuje.

Odvolatelé také pomíjejí, že jedním z účelů trestu je i ochrana společnosti před pachateli trestných činů.

Obžalovaní s poškozenými manipulovali a vstupovali svévolně do jejich intimní sféry resp. sféry pohlavního života, způsoby zahrnujícími i vydírání, násilí, je přiměli pasivně trpět sexuální praktiky, případně se i aktivně na sexuálních praktikách účastnit.

Z hlediska potřeby ochrany společnosti není bez významu ani to, že lze zcela vyloučit, že by snad obžalovaní své jednání směřovali k osobám, o kterých by se domnívali, že by mohly být případně homosexuálně zaměřené. Vedle nízkého věku části poškozených vylučuje takovou verzi způsob provedení části trestné činnosti, kdy využívali právě heterosexuálního zaměření poškozených, kterým předstírali, že komunikují s dívkou, zasílali

jim dívčí fotografie a právě zájem o osobu opačného pohlaví využili k vylákání intimních fotografií poškozených. Obžalovaní si tedy byli vědomi, že své homosexuální zaměření a homosexuální praktiky vnucují heterosexuálním poškozeným a naprosto zásadním způsobem tak zcela vědomě vstoupili do sféry jejich pohlavního života podle svých představ a zájmů, s absolutním nerespektováním poškozených a jejich osobností. Je zřejmé, že kritérium, podle kterého vytipovali poškozené, bylo zcela jiné a jednalo se o kritérium, zda poškozené považovali ze svého pohledu za sexuálně atraktivní.

Tak, jako je nutno plně respektovat práva sexuálních menšin, lze také požadovat, aby i osoba odlišně sexuálně zaměřená respektovala právo svobodné volby jiné osoby v sexuální oblasti, zejména pak dítěte (přičemž jako dítě je definována trestním zákoníkem osoba do dosažení věku osmnácti let) tedy právo na uspokojování sexuálních potřeb (v mezích zákona) způsobem, který je v souladu s vnitřním cítěním a zaměřením této osoby. Není přípustné takovéto

jednání, a zákon jej přísně postihuje, kdy si obžalovaní libovolně vytipovali poškozené děti, aby způsoby zahrnujícími i sofistikované vydírání či násilí by dosahovali, zcela bez ohledu na jejich věk, jejich city a jejich případné sexuální potřeby svého sexuální uspokojování a aby jim bezohledně vnucovali sebe jako sexuální „partnery“ a své sexuální praktiky podle svých představ, které poškození museli trpět případně i sami praktikovat.

Krajský soud zcela důvodně zdůrazňuje okolnost, kterou je do určité míry ztížena možnost nápravy, že obžalovaní odmítali připustit vliv svého jednání na psychiku poškozených resp. možné psychické následky u poškozených, a že dosud postrádají v tomto směru náhled na své jednání.

Vrchní soud zvažoval, zda tímto směrem nedošlo ke změně, vzhledem projevům obžalovaných u veřejného zasedání, zejména když obžalovaný [jméno FO] vyjádřil, že si je vědom případných možných psychických následků u poškozených. S ohledem na obsah odůvodnění rozsudku krajského soudu, který se otázkou absence tohoto náhledu podrobně zabýval a vytýkal ji, vyvstává pochybnost o tom zda se jedná o vyjádření skutečně upřímné, či zda není spíše toliko účelové, zejména když obžalovaný současně uvedl záměr po výkonu trestu písemně kontaktovat formou omluvy poškozené. To se sice navenek zdánlivě jeví jako upřímný projev lítosti, svědčí to však o tom, že obžalovaný si zjevně vůbec neuvědomuje, že u některých poškozených, po tom co prožili, by tím mohl obnovit negativní psychické reakce.

Z hlediska toho, co prožívali poškození v důsledku jednání obžalovaných a jaký to mělo vliv na jejich psychiku, ostatně vyvstala v souvislosti s hlavním líčením otázka, zda u některých z nich přece jen event. nevznikla posttraumatická stresová porucha, jako znak kvalifikované skutkové podstaty ve formě těžké újmy na zdraví. Z obsahu soudní části trestního spisu jsou v souvislosti s předvoláváním k hlavnímu líčení patrné psychické problémy dvou poškozených, kdy jeden písemně popsal soudu, jaké závažné psychické problémy v něm oživování vzpomínek na stíhané jednání obžalovaných vyvolává, a ve druhém případě se mělo jednat o záměrné předávkování se léky těsně před soudním jednáním. Ani pokud by byla eventuálně těžká újma na zdraví prokázána, nebylo by v tomto směru možno skutkový popis rozšířit a právní kvalifikaci o další znak kvalifikované skutkové podstaty ve formě těžké újmy na zdraví doplnit, vzhledem k již zmíněnému zákazu reformace in peius.

Z hlediska ochrany společnosti jako jednoho z účelů trestu, nelze zcela odhlédnout ani od toho, že ochranné léčení bylo uloženo toliko ve formě ambulantní.

Pakliže byly obžalovaným uloženy tresty odnětí svobody ve shodné výměře, nelze ani v tom spatřovat pochybení krajského soudu. Pakliže u jednoho z obžalovaných sice šlo

o menší rozsah trestné činnosti, a u druhého o výrazně větší, ale současně mu svědčí významná polehčující okolnost z toho titulu, že uvedl velmi podrobné údaje ke stíhané trestné činnosti a identifikoval poškozené zachycené na obrazových materiálech, kde se

jednalo o velice výrazné až zásadní přispění k objasnění trestné činnosti, nelze považovat u žádného z obžalovaných uložený trest co do výměry za nepřiměřený resp. za nepřiměřeně přísný. V podrobnostech vrchní soud odkazuje na příslušné odůvodnění rozsudku krajského soudu.

Při zařazení pro výkon trestů využil krajský soud moderačního ustanovení a ani

v tomto směru nelze postavení obžalovaných zhoršit.

Zcela odpovídající zákonným kritériím je i uložení trestů zákazu činnosti, které jsou zcela adekvátní i co do výměry, pakliže se obžalovaní se dopouštěli trestné činnosti jako skautští vedoucí na svých svěřencích.

Zákonu odpovídá i uložení trestů propadnutí věci a jiné majetkové hodnoty, když obžalovaní část trestné činnosti páchali za využití předmětných věcí, zejména tedy počítačové techniky a paměťových médií a mobilních telefonů, u kterých byla využívána i funkce zachycení obrazových záznamů. Zde je možno poznamenat, že obžalovaní zjevně spoléhali na anonymitu internetu, který zřejmě považovali za bezpečné anonymní místo pro páchání části trestné činnosti, a využívali jej jako prostředí umožňující vytváření falešných identit a znemožňující nebo ztěžující odhalení. Je však třeba konstatovat, že právě uchovávané obrazové záznamy a uchovaná internetová komunikace, případně odborné obnovení záznamu vedlo k tomu, že obžalovaní fakticky zdokumentovali svou vlastní trestnou činnost.

Byly splněny všechny zákonné podmínky pro uložení ochranného léčení u obou obžalovaných, jak krajský soud správně shledal, byť má vrchní soud výhrady k jeho formě, která je toliko ambulantní, resp. k tomu, že znalecký návrh na toliko ambulantní formu tohoto léčení byl v podstatě vázán na presumpci nepřerušovaného vykonávání dlouhodobého trestu odnětí svobody. Nicméně ani zde nelze zhoršit postavení obžalovaných k jejich odvolání a obžalovaní u veřejného zasedání vyslovili ochotu resp. zájem se léčení ambulantnímu podrobit.

Z uvedených důvodů Vrchní soud v Praze rozhodl, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

Poučení:

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Je proti němu možné podat dovolání. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku tohoto rozhodnutí, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. řádu.

Praha 8. července 2014

Štěpánka Kápičková